

Vystoupit či zůstat do konce?

Základ kázání: **Marek 9:2-13**

1. čtení: Marek 8:27-9:1

ÚVOD: Nic jsi zatím nepochopil

Milí bratři, milé sestry,

uběhlo šest dní od toho jedinečného a zlomového okamžiku, kdy apoštol Petr u Cesareje Filipovy vyznal o Ježíši:

- *Ty jsi Mesiáš.* (Mk 8:29)

Na jeho vyznání ovšem Ježíš odpověděl docela nečekaně. Začal je učit o tom, že jakožto Mesiáš bude trpět. (Mk 8:31-32) To však Petr nevydržel a stranou ostatních učedníků Pána Ježíše pokáral. (Mk 8:32) *Jestli jsi ten zaslíbený a očekávaný Boží zachránce, Ježíši, pak přece nemůžeš trpět!* Pán Ježíš ovšem přešel do protiútoky. Nazval Petra *Satanem*, protože Petr ho vlastně sváděl z cesty kříže, kterou mu Bůh určil. (Mk 8:33) A okamžitě k sobě zavolal všechny ostatní, aby jasně slyšeli, že cesta za Ježíšem bude trnitá. Že to bude cesta sebezapření, odříkání, strádání a někdy i utrpení. Ale nakonec to bude cesta života!

- *Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.* ³⁵ *Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.*

A od těchto klíčových událostí uběhlo právě šest dní. (Mk 9:2) Umíme si představit, že Petr tu Mistrovu výtku musel v sobě ještě dlouho zpracovávat. Vždyť taková pokárání si pamatujeme dlouho, některá i po celý náš život. A přitom to Petr nemyslel špatně. Chtěl svého milovaného učitele chránit před utrpením. Také před posměchem od lidí kolem něj. A možná také před tím, aby Ježíš nakonec nezůstal sám, aby se jeho popularita nevypařila jako pára nad hrncem. Vždyť kdo chce jít za člověkem, který vědomě kráčí vstříc utrpení? Jistě, to všechno udělal Petr z lásky. Z lásky k Ježíši. Z lásky k sobě samému. A schytl za to jako neposlušný chlapec.

Petr navíc musel spolu s ostatními učedníky postupně stravovat, že jejich představy o Ježíšově misi byly mylné. A že ty jejich mylné představy byly o mnoho lepší, než jaká bude realita.

I. No tak, přijměte to

A tak právě v těchto dusných dnech vzal Ježíš své nejbližší učedníky na vysokou horu, aby tam byli sami, stranou ostatních lidí. A hned se vtírá důležitá otázka: *Proč je tam bral? Proč vytáhl Petra, Jakuba a Jana na některý z izraelských vrcholů?* Snad proto, aby si všichni vyčistili hlavu? Čerstvý vzduch, fyzická námaha, samota, ticho, klid, mlčení – to vyhledáváme právě ve chvílích, kdy jsme na pokraji zhroucení, kdy na nás všechno padá, kdy už máme všeho dost.

Někomu stačí delší ostrá procházka, nebo jízda na kole. Jinému víkend na chalupě. Někomu zase půl dne u vody s rybářským prutem v ruce. Jinému kratší či delší relaxační pobyt v lázních. A někdo si musí počkat až na léto, na čtrnáctidenní dovolenou. Cíl je stejný: Přijít na jiné myšlenky. Vyčistit hlavu od všech starostí. Obnovit duševní i tělesné síly. Děláme či dělali jsme to skoro všichni. A kdo to nedělal, ten na to možná doplatil.

Takže: Bere Ježíš své učedníky na výšlap, aby přišli na jiné myšlenky, aby se jim spravila nálada? Ostrá chůze do kopce, ohromný přísun kyslíku až se hlava zamotá – a na vrcholu hory přijde malé překvapení: Uvidí Ježíše božsky zářit, což jim zaručeně uleví od jejich starostí. To světlo vyžene všechny jejich temné chmury z duše...

Ale kdeže! I u tohoto známého příběhu musíme pečlivě zkoumat, co se nám předkládá, abychom jej správně pochopili.

Tvrdím, že Pán Ježíš vzal své tři učedníky na tu horu proto, aby přijali jeho těžká slova o utrpení. Aby rychleji strávili ta nestravitelná sousta, která jim naservíroval u Cesareje Filipovy. Aby se srovnali s tím, že on bude trpět. Cílem tedy nebylo vyčištění hlavy od starostí. Ježíš nechtěl, aby jeho učedníci přišli na jiné myšlenky. On si přál, aby přijali to, co jim sdělil.

Přesně k tomu slouží bohoslužby. Přesně k tomu slouží i všechna jiná setkání křesťanů. Přesně k tomu slouží chvíle, které strávíme s naším Pánem o samotě. Nejsou určeny k tomu, abychom přišli na jiné myšlenky, abychom zapomněli na všechny naše starosti.

Křesťan při bohoslužbách neutíká před realitou všedního dne. Křesťan při bohoslužbách i při soukromých modlitbách čerpá od Boha moudrost k tomu, aby správně pochopil, co se s ním a kolem něho děje. A aby také dostal od svého Pána sílu správně jednat, tomu těžkému čelit. Veřejné bohoslužby stejně jako modlitba

v pokojíčku – to nejsou lázně. To je cvičiště, bratři a sestry. Cvičiště, na kterém se chystáme k dalšímu zápasu.

II. Zjevení pravé Ježíšovy totožnosti

Když přišli na vrcholek té nejmenované hory, Ježíš byl proměněn před jejich očima. Co se vlastně tehdy stalo? Učedníci směli zírat na jejich Mistra v jeho plné božské krásě. Možná přesně na tento okamžik myslí apoštol Jan, když později píše:

- ¹⁴ *A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce jednorozený Syn, plný milosti a pravdy.* (J 1:14)

Ježíš jim tehdy ukázal, kým skutečně je. Že je pravý Boží Syn. Ovšem to mimo jiné znamená, že všechno, co jim do té chvíle řekl, je pravda pravdoucí!

III. Zářivě bílý šat

Evangelista Marek nás dále upozorňuje na jeden významný detail. Říká:

- ³ *Jeho šat byl zářivě bílý, jak by jej žádný bělič na zemi nedovedl vybělit.*

Ježíš je tedy oděn do Boží nádhery, obrazně řečeno. Je prost veškeré špíny, která se na nás žel tak často přichytí. Šaty našeho života, na rozdíl od Ježíše, rozhodně čisté nejsou.

Zároveň: Bílý a čistý šat je v Písmu symbolem utrpení, symbolem mučednictví. Z knihy Zjevení slyšíme o těch, kteří žili pro Krista a nehleděli přitom na obtíže:

- ⁹ *Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v ruce.* ¹⁰ *A volali velikým hlasem: "Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi."* ¹³ *Jeden z těch starců na mne promluvil: "Kdo jsou a odkud přišli ti v bílém rouchu?"* ¹⁴ *Řekl jsem: "Pane můj, ty to víš!" A on mi řekl: "To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a vyprali svá roucha a vybělili je v krvi Beránkově."* ¹⁵ *Proto jsou před trůnem Božím a slouží mu v jeho chrámě dnem i nocí; a ten, který sedí na trůnu, bude jim záštitou.* ¹⁶ *Již nebudou hladovět ani žíznit, ani slunce nebo jiný žár jim neublíží,* ¹⁷ *neboť Beránek, který je před trůnem, je bude pást a povede je k pramenům vod života. A Bůh jim setře každou slzu s očí."* (Zj 7:9-17)

Zářivě bílý šat, do kterého je Ježíš oděn tedy odkazuje na Kristovo budoucí mučednictví. Ježíš Kristus je věrný svědek svého nebeského Otce, který je ochoten dosvědčit svou oddanost Bohu svým životem i svou smrtí. On je spravedlivý mučedník, který je pro dobro mnohých ochoten jít až na dřev, až na krev, až na kříž.

IV. Mojžíš a Eliáš

Třetím znamením pro učedníky je náhlá přítomnost Mojžíše a Eliáše:

- ⁴ *Zjevil se jim Eliáš a Mojžíš a rozmlouvali s Ježíšem.*

Když to čtenář znalý Písma uslyší, hned si řekne: *Tím chce evangelium sdělit, že Ježíš je vyvrcholením Staré smlouvy. Mojžíš symbolizuje Zákon. A Eliáš zase Proroky. A v Ježíši se všechno naplňuje, všechno dobré z té Staré smlouvy v něm dochází svého cíle.* To je jistě biblická pravda. Ale je to zvěst tohoto oddílu? Co když je tomu jinak? Co když přítomnost těch dvou biblických postav odkazuje zase k utrpení spravedlivého Božího svědka?

Vezměte si Mojžíše: Vždyť právě on si od svého lidu vytrpěl dost a dost! Hospodin skrze něj vyvedl lid z egyptského otroctví. Ale Izraelci mu nadávali už v Egyptě, ještě než vyšli. A když nakonec, po mnoha mocných zázracích, všichni přešli Rudé moře suchou nohou, zazpívali píseň vděčnosti Hospodinu. Ale jen co odezněl poslední tón, všichni začali reptat: *Nemáme vodu. Nemáme jídlo. Umřeme žízní. Umřeme hladu. A můžeš za to ty, Mojžíši!* A pak jim Mojžíš donesl z hory Sínaj Zákon, který Hospodin sám napsal. Jaký úžasný dar! Ovšem dřív, než jim Mojžíš stačil přečíst první přikázání, Izraelci už to první přikázání porušili. Místo Hospodina vzývali zlaté tele. A jako by to nestačilo, často se proti Mojžíšovi bouřili, dokonce jeho nejbližší se jej snažili svrhnout a nahradit. Copak toho dobrého udělal pro svůj lid málo, že mu tak hnusně zatápěli?

A s Eliášem tomu bylo podobně! Na hoře Karmel přivedl Izraelce zpět k Hospodinu. Ale sotva stačil oslavit vítězství nad pohanskými proroky, kteří sváděli Boží lid k modloslužbě, už mu šla královna Jezabel po krku. A on musel vzít nohy na ramena, aby si zachránil holý život.

Utrpení spravedlivých... Strádání těch, kteří si to nezasloužili... Nenávist vůči těm, kteří jsou Bohu věrní... To představují Mojžíš, Eliáš a především Ježíš, který s nimi rozmlouvá.

A přesto se zde hlásí ke slovu maličká naděje! Mojžíš zemřel před Boží tváří, zahrnut jeho laskavou péčí. A Eliáš byl vzat na ohnivém nebeském voze rovnou k Hospodinu. Takže prorok, který ve jménu Hospodinově žije, myslí, mluví a jedná, nebude mít na růžích ustláno, dokud bude chodit po zdejších cestách. A to platí i pro Ježíše. A také pro všechny, kteří Ježíše budou následovat.

Ale zároveň platí, že kdo tím vším projde, ten zvítězí. Zvítězí v Božích očích. A bude přijat do Boží slávy. Mojžíš zvítězil. Eliáš zvítězil. Ježíš také zvítězí, protože třetího dne vstane z mrtvých. A my, budeme-li se ho pevně držet, také jednou zvítězíme.

V. Můj milovaný Syn

Z reakce učedníků však je zřejmé, že se s tou náročnou cestou svého Učitele nechtějí smířit. Marek vypráví dál:

- ⁵ Petr promluvil a řekl Ježíšovi: "Mistře, je dobré, že jsme zde; udělejme tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi." ⁶ Nevěděl, co by řekl, tak byli zděšeni.

Pozor, bratři a sestry! Petr nemluvil úplně z cesty. On neblábolil páté přes deváté jak smyslů zbavený. A rozhodně si v tu chvíli nedělal starosti o to, aby Ježíšovi a těm dvěma svědkům nebyla zima. On se snažil pozdržet ten krásný okamžik. Protáhnout jej. Nejlépe napořád. *Pokud se na této hoře zabydlíte, pak společně oddálíme tu cestu bolesti a hanby, o které jsi, Ježíši, před šesti dny mluvil.*

- *Ale to není možné, Petře. Já musím jít dál. A ty také! Tím vším těžkým musím projít. A ty také, jsi-li skutečně můj učedník. Nevyhýbej se tedy tomu, co pro tebe mám nachystáno. Neboj se a pojed' se mnou – ve víře a v naději.* Na rozdíl od Petra, kterému se z toho všeho hlava točila, Hospodin promluvil jasně a srozumitelně.
- ⁷ *Tu přišel oblak a zastínil je a z oblaku se ozval hlas: "Toto jest můj milovaný Syn, toho poslouvejte."*

Bůh se zjeví v oblaku, tak jako se kdysi zjevil Mojžíšovi na vysoké hoře. A promluví, tak jako kdysi mluvil s Mojžíšem a Eliášem. Nařídí těm třem učedníkům, aby poslouchali Ježíše, jeho milovaného Syna. Aby pozorně poslouchali, co jim říká. Aby měli uši nastražené. Aby s vážností přijímali jeho slova. Aby to, co je učí, nebrali na lehkou váhu. *A když vám říká, že Syn člověka bude trpět, pak Syn člověka bude prostě trpět. Na to vemte jed!*

VI. Ježíš zůstává – a my také!

A teď přichází na řadu ten poslední důkaz:

- ⁸ *Když se pak rychle rozhlédli, neviděli u sebe již nikoho jiného než Ježíše samotného.*

Helemese! Pán Ježíš tedy neodešel s Mojžíšem a Eliášem k Bohu. Neodešel do slávy. On zůstal. Zůstal se svými učedníky. Sestoupil s nimi z té hory, na které si směli ujasnit a promyslet, že jiná cesta než cesta utrpení na jejich Mistra nečeká. Ale že to je cesta, která bude mít dobrý konec. Kříž totiž nebude konečná.

Bratři a sestry, jistě všichni víte, co je to *zastávka na znamení*. Pokud nedáš panu řidiči signál, pak ti na té zastávce nezastaví. Pán Ježíš tehdy na té vysoké hoře mohl vystoupit. Stačilo dát signál tomu všemocnému, nebeskému Šoférovi. Ale on chtěl jet dál. Až na konečnou. Kvůli každému z nás. A nám vzkazuje:

- *Kdo chce jít se mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej.*

My se ošíváme, když tato jeho slova slyšíme. Nelíbí se nám to. Všechno v nás se proti těmto výrokům bouří. A přesto víme, že tato slova našeho Spasitele jsou pravda a život. Tak rádi bychom uprostřed těžkých okamžiků zazvonili a na nejbližší zastávce vystoupili. Ale nejde to. Musíme dál. Dál – až na konečnou. Vždyť my víme, že on jede s námi. A víme, že konečná stanice této nelehké a strastiplné životní trasy je Boží věčné království. Amen.